

عنوان مقاله:

بررسی آوایی ریتم در پایه های واژگان، شعر و نثر فارسی رسمی

محل انتشار:

پژوهش های زبان شناسی، دوره 1، شماره 1 (سال: 1388)

تعداد صفحات اصل مقاله: 23

نویسنده:

نگار بوبان - دانشجوی دکتری دانشگاه الزهرا

خلاصه مقاله:

ریتم زبان ها به تفکیک در سه حوزه بحث و بررسی می شود: ساخت وزنی (metrical structure) زبان، ریتم طبیعی گفتار (speech rhythm)، و وزن شعر. در زبان فارسی رسمی، ساخت وزنی واژگان در چهار شکل پایه (foot) آیمبی (iambic) خلاصه می شود (طیب-زاده ۱۳۸۶). وزن شعر نیز در عروض جدید به تفصیل، تبیین و تشریح شده (نجفی ۱۳۸۶ الف وب) و در زمینه ریتم گفتار فارسی رسمی نیز، گمان هجا-زمانی (syllable-timing) (حق شناس ۱۳۷۶) با شاخص های کمی محک خورده است (بوبان ۱۳۸۶)، اما تجلی آوایی این خصیصه ها و ارتباط این سه مقوله برای فارسی رسمی تاکنون تجربه نشده است. در پژوهش حاضر، با توجه به هجا-زمانی و محوریت هجاها در ریتم فارسی، نمونه هایی صوتی از واژگان و شعر و نثر فارسی رسمی را به کانون دریافت هجا (P-centre: Perception centre) تقطیع، و پایه های واژگان را در آنها بازبینی و اندازه گیری کرده ایم. نتایج روی این نمونه ها نشان می دهد که کمیت هجاها سه گانه فارسی رسمی در نمونه های قرائت شده واژگان، شعر و نثر بخوبی قابل مشاهده است و پایه بندی افاعیل عروضی نیز در این تقطیع های آوایی به وضوح متجلی است. به این ترتیب، با استفاده از تقطیع به کانون هجاها می توان ریتم را به روشی تازه بررسی و تحلیل کرد.

کلمات کلیدی:

ریتم، هجا، زبان فارسی، کانون دریافت هجا

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1361193>

